مەلا عەلی کادیرێکی پێشکەوتوو فەرماندەیەکی سەربازی لێهاتوو … ئەحمەد رەجەب

وانەکانی ژیان

عەبدوڵلا مەلا فەرەج قەرەداغی ناسراو بە مەلا عەلی کادیرێکی پێشکەوتووی حزبی شیوعی و ئەندامی کۆمیتەی هەرێمی کوردستان و فەرماندەیەکی پێشمەرگەی لێهاتوو بەرپرسی پێشمەرگەکانی مەڵبەندی سلێمانی و کەرکوکی حیزب و ئەندامی نووسینگەی سەربازی ناوەندی و تێکۆشەرێکی ئازادیخوازی ئازاو نەترس بوو لە پێناو بەرگریکردن لە هەژارو چەوساوەکان و گەل و خاك و نیشتمان و حزب.

لە پاش کودەتا شوومەکەی 8 شوباتی رەشی 1963 رێکخراوەکانی حزب لە دەربەندیخان لە یەك ترازابوو تێکچووبوو، لە تەموزی 1964 هاورێ حەمە رەق هات بۆ ماڵی کاکم لە کەمپی خوارەوەو پشوویەکیداو وتی هاورێیەك هاتووەو لە ماڵی خۆمانەو ئەیەوێت بتببینێت و دووقۆڵی هاتینە سەرەوەو لە ماڵی هاورێ حەمە رەق بۆ یەکەمین جار چاوم کەوت بە هاورێ *کەمال سەوسێنانی و، باسی رێکخراوەکانی دەربەندیخان کراو، هاورێ وتی ئێوارە پێکەوە ئەڕۆین بۆ ماڵێك لە سەلێم پێرك و لەوێ لە گەڵ هاورێیەکی تر کۆئەبینەوەو، دەمە ئێوارەیەکی درەنگ گەیشتینە ماڵی عیبدوڵلای کاکیلی خەیات و، بۆ یەکەمین کەرەت چاوم بە هاورێیەك کەوت بە ناوی مەلا عەلی و، کۆبوونەوەیەکی سێ قۆڵیمانکردو، من و هاورێ کەمال هەندێ نووسین و راپۆرتمان سەبارەت بە رێکخراوەکانی دەربەندیخان گەڵالە کردبوو هاوری مەلا عەلی هەموویانی خوێندەوەو دەستخۆشی لێکردین وسەرنج و تێبینییەکانی خستەروو، لە کۆتاییدا ئامۆژگاریکردم و وتی ئەبێت زۆر وریا بێت و، لە پاش چەند کاتژمێرێك هاورێیان مەلا عەلی و کەمالم بەجێهێشت و گەرامەوە بۆ کەمپی خوارەوە.

لە پاش یەکەمین چاوپێکەوتن بە دوواوە لە ساڵانی 1964 ، 1965 ـــ 1970 من و مەلا عەلی بووین هاورێی یەکترو لە زۆر شوێن پێکەوە بووین لە دەربەندیخان و سەلیم پیرك و گوڵانەکان و بانیخیڵان و دەرەدێین و پساکان و چەند دێیەکی قەرەداغ و، لەو رۆژانەدا بەرپرسی رێکخراوی دەربەندیخان بووم و، رۆژێکیان هاورێی تێکۆشەر عەبدوڵلای مەلا فەرەج قەرەداغی { مەلا عەلی} نامەیەکی بۆ ناردم لە گەڵ پسوولەی گواستنەوەی محەمەد ناوێک (رەیس عورەفا) لە کەتیبەی

(32) لە دەربەندیخان و، پسووڵەیەکی تایبەتییەکەی محەمەدم وەرگرت و، بەشێوەیەکی گونجاو چاومان بەیەکتر کەوت و، دیار بوو محەمەد زێتەڵ و وریایە، بۆیە پێش ئەوەی بیخەینە ناو ڕێکخراوی تایبەتی سەربازەکانی تر لە (کەتیبەی 32 و بەتالیۆنی دەربەندیخان) ، داوای زانیاری زیاترم لە مەلا عەلی کردو به داخەوە هیچم بۆ نەهات و، گومانم له هاتنی محەمەد زۆر بوو، دڵنیا نەبووم بخرێتە ناو ڕێکخراوی سەربازەکان و، هەرواش دەرچوو محەمەد پیاوی ئیستخباراتی عەسکەرییەو لەو بارودۆخەدا لە ڕۆژی 7/8/1965 گیرام.

له ماوەی 56 ساڵ خەبات و تێکۆشان و قوربانیدان له زۆر شوێن من و مەلا عەلی پێکەوە کارمان کردووەو یان وەك دوو هاوڕێ له بوارەکانی ژیاندا یەکمان گرتووەتەوەو پەیوەندیگەلێکی کارکردن و هاوڕێیانەی بەهێز له نێوانماندا بووەو زۆرجار چالاکیگەلێکی بۆ هاوتاشمان ئەنجامداوەو، له دەربەندیخان و سلێمانی و له شاخ له بلەبزان و هەزارپەس نوکان و تووژەڵە، حاجی مامەند، قەرەداغ، باوەخۆشێن، ئەحمەد برنەو شارەزور، ئەحمەدئاواو کەرەجاڵ و دۆڵی جافایەتی، مەسکۆو سوید، مەلا عەلی قسەخۆش نوکتەبازو دەم به پێکەنینبوو به وشەی نەستەق لە ناو پێشمەرگەو هاوڕێیان و خەڵکدا زۆر خۆشەویست بوو.

مەلا عەلی له رووی کۆمەڵایەتییەوە پیاوێکی به ئەمەك و کەسایەتییەکی ناسراوو خاوەن رەوشتی جوان و سادەو خاکی و بێ فێزو به توانا بوو، هەر چۆن لەناو ڕێکخراوەکانی حزب گیروگرفت و کێسپەکانی چارەسەر ئەکرد به هەمان شێوە ڕۆڵی کاریگەری هەبوو له چارەسەری کێشە کۆمەڵایەتییەکان و زۆر به شێوازێکی هێمنانەو له سەرخۆ وای له خەڵك ئەکرد گوێڕایەڵی قسەکانی بن و، هەر له رووی کۆمەڵایەتییەوە پیاوێکی میوان دۆست و دەست و دڵ ئاواڵا بوو، هەر ئەو میوان دۆستییەش بوو به هۆی ئەوە که خەڵکێکی زۆر بناسێت و بیناسن و زۆر به وەفاو مرۆڤدۆست بوو.

مەلا عەلی وەك فەرماندەیەکی سەربازی { پێشمەرگە} له ساڵی 1982 له نۆکانەوە هات بۆ پشتاشان و سەردانی سەرکردایەتی حزبی کردو بۆ ئێوارەکەی وتی له کوێ بخەوم و، زانیم زۆر هیلاکەو پێویستی به پشووەو وتم حزب جێی بۆ داناوی و، وتی له کوێ ؟ وتم هەر کاتێك کارەکانتان له گەڵ هاوڕێیان تەواو بوو وەرە بۆ خێوەتەکەی راگەیاندنی عەسکەری، من و هاوڕێیان ڕێزداران مامۆستا ئەحمەد دڵزارو و حەمە رەشید { ئەفراسیاو شاوەیس} لەوێن وله سەر جێگاکەی من بخەوەو، من ئەڕۆم بۆ لق ئەخەوم وتی لق کامەیەو، وتم 72 کەس له هەولێرەوە هاتوون و پەیوەندییان به حزبەوە کردووەو هاوڕێ بەهادین نوری بەرپرسی سیاسی ناوەندی گشت پێشمەرگەکانی حزب منی وەك

بەرپرسی سیاسی ئەو هاورێیانە داناوەو لەوێ جێی نووستنم هەیەو بەیانی زوو ئەگەرێمەوە، من چووم وبەیانی زوو بە دوو شەقاو چوومە لای هاورێیانی نانەواو چەند نانی گەرمم هەڵگرت و زوو گەیشتمە لای مەلا عەلی و هێشتا هەموویان نووستببوون و، بە کتری و قۆرییەکەی خۆمان چام کردو **ماست و پەنیری کرافت و زەیتون قاپێکی گەورە شاتووم داناو مەلا عەلی وتی لەسەر بەزمەکە ماویت؟ وتم ئەی بۆ ناو وتی هاورێیان ئێرە (پشتاشان) شوێنێکی زۆر خۆش و دڵگیرو بە سەرکردایەتیشم وتووە لە رووی عەسکری شوێنیکی زۆر خراپەوبەم هێزەی ئێمە ناتوانین بەرگری بکەین و تووشی شکست ئەبین و لە پاش ساڵێك کارەساتەکەی پشتاشان روویداو بۆچوونەکەی مەلا عەلی هاتەدی.

لە کاتی دەستپێکردنی پرۆسەی ئەنفالی چەپەڵ لە ناوچەی قەرەداغ ماڵی مەلا عەلی نزیکەی 500 مەتر لە خوارووی بارەگای مەڵبەندی سلێمانی و کەرکوکی حزب بوو لە ئەستۆڵی سەروو، نمەڵ نمە باران ئەباری و شەوێکی زۆر تاریك بوو، ئێمە لە مەڵبەند زیندانییەکانی لای خۆمان خستەکارو بە 3 هێستر شتومەکی مەڵبەندمان ئەگواستەوە بۆ قۆپی قەرەداغ لە کەلی { دەرگای} نیرامسین و، بەرێکەوت لە گەل هاورێیان چووم لە دووری 50 مەتر هاورێی پێشەوە وتی بوەستن و، وتمان چییە وتی شتێکی سپی لە سەر رێگاکەیەو، وتمان هیچ نییەو لە بەیانییەوە نان وچا خوراوە هاتووچۆ ئەکەین و کەمە کەمە نزیك بووینە هاوریکەی پێشەوە میلی کلاشنکۆفەکەی راکێشاو کێی زەلام بە پێکەنینەوە مەلا عەلی لە گەل مام کەریم پێکەوە بوون وتی خۆمانین و لە بەر باران چووینەتە ژێر ئەم نایلۆنەو بەرەو قۆپی ئەرۆین وهەموو سەرکەوتین و لە قۆپی لە یەکتر جیا بووینەوەو، لە رۆژی دامەزراندنی حزبی شیوعی عێراق 31/3/1988 هێزەکانمان و برایانی یەکێتی نیشتمانی کوردستان سەرەو ژوورو گەیشتینە سەر شاخ و سەرەو خوار بووینەوە بەرەو گەرمیان و، لە پاش ئەنفالە دڕزو چەپەڵەکەو شەرو بەرگری قارەمانانەی پێشمەرگەی شیوعی و یەکێتی لە بناری گل و ئاوایی شیخ حەمیدو تازەشارو شەهید بوونی 8 پێشمەرگەی شیوعی و13 یەکێتی وەبە دەم شەرەوە ئەوەی مابوون بەرەو دوواوە هاتنەوەو لە ئاوسپی لە گەل مەلا عەلی و حەمە جەزای هونەرمەند یەکمان گرتەوەو پێشمەرگە دابەش کرا بە سەر 3 رەتڵ و، مەلا عەلی و حەمە جەزا بەر رەتڵەکەی ئێمە کەوتن و شیخ جەعفەر مستەفا فەرمانەدی هێزە تێکڵاوەکەی شیوعی و یەکێتی بوو، پێکەوە بووین تا دێی گەورەدێی چەمی رێزان و لەوی لەوێ یەکتر جیابووینەوە.

چەند لە سەر مەلا عەلی بنووسرێت هێشتا کەمە ، بەڵێ هاوریی سەرکردەو فەرمانەدی پێشمەرگەی خۆشەویست ، چی لە سەرتان بنووسم ، باسی چیبکەم. باسی دەربەدەری، باسی هاوسەرە شێرەکەتان و گوڵالە

جوانەکان کە لەم ماڵ ئەو ماڵ ئەژیان بکەم، باسی چییان بکەم لە شار راوان ولە شاخ لە ژێر تۆپباران و فرۆکەی جەنگی و هەلیکۆپتەرو پیلاتۆز لەم ئەشکەوت بۆ ئەو ئەشکەوت، ئێوە نەمرن و ناوتان بە زیندوویی هەر ئەمێنێتەوە وەک کادیرو فەرماندەی سەربازیی لێهاتوو بەڵام خۆتان ئەتانوت من سەربازێکی حزبم و حزب جێی شانازیمە.
بەداخەوە لە 15/4/2020 سەر لە بەیانی لە وڵاتی سوید هاوریی تێکۆشەرو خۆشەویستم سەرکردەی فرماندە عەبدوڵلا مەلا فەرەج قەرەداغی ناسراو بە{ مەلا عەلی } کۆچی دوایی کرد. ماوەیەکی دوورو درێژ لە رۆژانی سەختی حزبایەتیدا وەك دوو شیوعی لە شارو لە لە لادی لە کۆمیتەی { جوتیاران } ی تیکۆشەر کە مەلا عەلی بەرپرسی بوو پێکەوە کارمان کردووەو، لە رۆژانی پێشمەرگایەتی دیسانەوە پێکەوە کارمان کردووە، فەرماندەیەکی سەربازی لێهاتوو و پیاوێکی کۆمەڵایەتی ناسراو قسەخۆش بوو. هاوری مەلا علی کەسێکی رۆشنبیرو مێژوونووس بوو خاوەن چەندین کتێبەو خاوەنی تێکۆشان و قوربانیەکی دوور و درێژە دژ بە رژێمی دیکتاتۆری سەدام حسەێن و حزبی بەعسی عەرەبی و موستەشارجاشەکان.

1/6/2020

پەراوێزەکان :

- کەمال سێوسێنانی : هاورێیەکی گەنج و بە تواناو شیوعی قەرەداغی ناسراوبوو، لە گەڵ کەرتخوازانی عەزیز ئەلحاج کەوت و، حزبی بەعسی خوێنرێژ شەهیدی کردو تەرمەکەیان لە سەر کۆڵا نێك فرێدرا.
  **ماست : شیری نیدۆمان ئەکری و هاورێی تێکۆشەر فریشتە خوشکی کاك دڵزار بۆی ئەکردین بە ماست و لە هاورێیەوە فیری ماست دروستکردن بووم.